

OILA VA TA'LIM TASHKILOTI HAMKORLIGIDA BOLALARDA IJTIMOIY VOQELIKKA QADRIYATLI MUNOSABATLARNI SHAKILLANTIRISH METODIKASI

*Farg'ona viloyat pedagogik mahorat markazi
Maktabgacha, boshlang'ich va maxsus ta'lim
kafedrası professor-o'qituvchisi **Hokimjonova Maftuna***

Annotatsiya: *Ushbu maqolada oila va ta'lim tashkiloti o'rtasidagi hamkorlikning ahamiyati hamda uning bolalarda ijtimoiy voqelikni to'g'ri anglash va qadriyatli munosabatni shakllantirishdagi o'rni yoritilgan. Shuningdek, metodik yondashuvlar, pedagogik va tarbiyaviy usullarning samaradorligi hamda ularni amaliyotga joriy etish jarayonidagi muammolar va yechimlar tahlil qilingan.*

Kalit so'zlar: *oil, ta'lim tashkiloti, hamkorlik, qadriyat, ijtimoiy voqelik, metodika, tarbiya.*

Bugungi globallashuv davrida bolalarda ijtimoiy voqelikni to'g'ri anglash va unga qadriyatli munosabatni shakllantirish masalasi dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu jarayonni samarali tashkil etishda oila va ta'lim tashkiloti o'rtasidagi hamkorlik muhim o'rin tutadi. Chunki bola shaxs sifatida shakllanishida, ijtimoiy qadriyatlarni anglashida ham oilaviy muhit, ham ta'lim muassasasi ta'siri katta.

1. Oila va ta'lim tashkiloti hamkorligining ahamiyati

Oila – bolaning ilk tarbiya maskani, ta'lim tashkiloti esa ijtimoiylashuv jarayonining asosiy bo'g'inidir. Bu ikki muhit o'zaro hamkorlik qilganda bola shaxsining barkamol rivojlanishi ta'minlanadi. Hamkorlik quyidagilarda namoyon bo'ladi:

- Bolaning tarbiyaviy rivojlanishini izchil ta'minlash;
- Ota-onalarning pedagogik savodxonligini oshirish;
- Ta'lim tashkilotining tarbiyaviy faoliyatini qo'llab-quvvatlash;
- Qadriyatlar asosida bola dunyoqarashini shakllantirish.

2. Ijtimoiy voqelik va qadriyatli munosabat tushunchasi

Ijtimoiy voqelik – bu insonning jamiyatdagi mavjud voqea-hodisalarni anglash jarayoni bo'lsa, qadriyatli munosabat – ularga ma'lum ijtimoiy, ma'naviy va axloqiy mezonlar asosida baho berish qobiliyatidir. Bolalarda qadriyatli munosabatni shakllantirish uchun quyidagilar muhim ahamiyatga ega:

- Milliy qadriyatlarni o'rgatish;
- Jamiyatda mavjud ijtimoiy me'yorlarga amal qilish;
- Axloqiy tarbiya asoslarini singdirish;
- Ota-ona va tarbiyachining shaxsiy namunasini ko'rsatish.

3. Metodik yondashuvlar va ularning samaradorligi

Bolalarda ijtimoiy voqelikka qadriyatli munosabatni shakllantirishda quyidagi metodik yondashuvlar samarali hisoblanadi:

- Interfaol metodlardan foydalanish (munozara, rolli o'yinlar);
- Ota-onalar bilan seminar va suhbatlar tashkil etish;
- Axloqiy ertak va hikoyalar orqali qadriyatlarni singdirish;
- Jamoaviy faoliyatlarda ishtirok etishga undash.

4. Amalga oshirishdagi muammolar va yechimlar

Amaliyotda quyidagi muammolar kuzatiladi:

- Ota-onalarning yetarli darajada faol bo'lmashligi;
- Pedagoglarning metodik bilimlarining cheklanganligi;
- Ta'lim jarayonida milliy qadriyatlarga yetarli e'tibor berilmasligi.

Bunday muammolarni bartaraf etish uchun quyidagi yechimlar taklif etiladi:

- Ota-onalar uchun pedagogik savodxonlik dasturlarini joriy etish;
- Tarbiyachilarni muntazam malaka oshirish kurslariga jalb qilish;
- Qadriyatlar asosida yaratilgan maxsus dastur va qo'llanmalarni amaliyotga joriy etish.

Xulosa qilib aytganda, bolalarda ijtimoiy voqelikka qadriyatli munosabatni shakllantirishda oila va ta'lim tashkiloti hamkorligi alohida o'rin tutadi. Bu jarayon pedagogik metodlar, ota-ona ishtiroki va tarbiyaviy faoliyatlar uyg'unligida yanada samarali bo'ladi. Shu bois, zamonaviy maktabgacha ta'lim tizimida oila va ta'lim muassasasi hamkorligini yanada mustahkamlash muhim vazifalardan biridir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YHATI:

1. Shabanov, A.G. Yoshlarning ijtimoiy faolligi ijtimoiy-pedagogik hodisa / A.G. Shabanov // Sibir pedagogikasi jurnal. - 2010. - No 2. - B. 384–393. - 0,7 p.l.
2. <file:///C:/Users/User/Downloads/autoref-formirovanie-sotsialnoi-initsiativnostistudentov-sredstvami-kouching-tekhnologii.pdf>
3. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0742051X21001086>
4. “Coaching to support teacher technology integration in elementary classrooms”
Yin-Chan Liao
5. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0742051X22000683>
6. <https://www.maam.ru/detskijsad/pedagogicheskaja-ideja-kouching-kakinovacionaja-forma-podgotovki-nachinayuschih-pedagogov-k-vzaimodeistviyu-sdetmi-i-roditeljami.html>
7. <file:///C:/Users/AsrFayzi/Downloads/kouching-texnologiyasi-pedagogik-kompetentsiyani-oshirish-shakli-sifatida.pdf>
8. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=07f0edgAAAAJ&citation_for_view=07f0edgAAAAJ:9yKSN-GCB0IC